

Řím, 2. dubna 1978
O výročí narození pro nebe bl. Františka Colla O. P.

LIST MAGISTRA ŘÁDU DOMINIKÁNSKÉ RODINĚ U PŘÍLEŽITOSTI BLAHOŘEČENÍ OTCE COLLA

Bratři a sestry dominikánské rodiny,

hned po uveřejnění akt generální kapituly v Quezon City je tu další významná událost pro řád: blahorečení ctihodného FRANTIŠKA COLLA.

Událost opravdu církevní, protože připadá na SVĚTOVÝ DEN MISÍÍ, o němž bude blahorečen i ctihodný Desiré Laval C.Sp.S., hlasatel evangelia na ostrově Mauritiu v Indickém oceáně. Vyzývám vás k společné úvaze o této události a navrhuji vám, abyste o ní četli ve světle jistých důležitých námětů poslední generální kapituly (srov. Act. hl. II, IV, VI).

I. PÁN MĚ POSLAL HLÁSAT RADOSTNOU ZVĚST – Lk 4, 18

Především je zcela logické dívat se na OTCE COLLA z hlediska toho, co je příčinou bytí řádu svatého Dominika: jeho povolání ke kázání, na němž závisí jeho rozvoj. Existujeme v míře, v jaké kážeme: „*Běda vám, nebudete-li kázat!*“ (srov. 1 Kor 9, 16). To znamená, že mezi náměty generální kapituly první místo patří „*našemu apoštolskému úkolu v dnešním světě*“ (hl. 2). Tato kapitola nás vede k tomu, abychom si znovu uvědomili, že prvním závazkem dominikánského povolání je určování pořadí, která služba je přednější (srov. LCO 106, I) podle charismatu řádu (srov. Akta gen. kap. 1977, str. 14, 172).

„*Kazatelský řád ve stavu misie*“ (srov. Akta gen. Kap. 1977, str. 13, 171): tak ho znal a miloval OTEC COLL. V této perspektivě se rozhodoval, čemu dát přednost, a přijímal formy nejzpůsobilejší posílit a též zdokonalit víru věřících (srov. LCO 106, II).

Narozený v katalánských Pyrenejích pochopil, že na začátku 19. století se náboženská situace na jihu Pyrenejí podobala situaci, s níž se svatý Dominik setkal na začátku 13. století na severním svahu. Jestliže se však Albigenští Kathaři vyznačovali svou naukou, situace na jihu v době OTCE FRANTIŠKA COLLA se dala vysvětlit zanedbáváním a lhostejností.

Problém se tehdy týkal spásy těch, kteří sice byli radikálně spasení křtem – pro přijetí obecného kněžství věřících (srov. 1 Petr 2, 5) –, ale dále se už neúčastnili jako živé kameny na stavbě duchovního domu. Úroda na Božím poli se zmenšila; a rolníci – vůdcové, kněží hierarchicky ustanovení – se spokojovali s prací spíše byrokratickou.

Těmto stojatým vodám OTEC COLL vrací pohyb a život hlubokou katechezí a svátostí smíření. „*Bůh nám svěřil slovo o smíru. Konáme tedy poslání za Krista, jako by Bůh povzbuzoval skrze nás. Kristovým jménem prosíme: Smiřte se s Bohem!*“ (srov. 2 Kor 5, 20) Napodoboval Ježíše a chodil po městech a vesnicích, kázal a zvěstoval Boží království (srov. Lk 8, 1).

OTEC COLL hlásal evangelium po celé Katalonii jako „apoštolský misionář“ ve službě místní církve v diecézích Gerona, Barcelona, Lérida, Urgel, Vich; v okresních městech Balaguer, Manlleu,

Manresa, Moya, Olot, Roda de Ter; a konečně ve střediscích venkovských misí, ve farnostech, kde zřídil středisko svého kněžského dynamismu.

Po 35 let se dával – pořádal pro lidi misie nebo rekolekce, buď sám nebo s jinými, v krásném apoštolském bratrství se svatým ANTONÍNEM MARIA CLARETEM.

Po vzoru svatého Otce Dominika nepřerušil nikdy tento úkol a neubíral z něho, ani když dal život své řeholní rodině, známé dnes pod názvem „DOMINICAS de La ANUNCIATA“. Jednal s pastorační horlivostí, velmi rozvážně organizovanou: kázat a zakládat, kázat a upevňovat místní církve.

Jeho naukou je nauka evangelia v jeho úplnosti, díky přizpůsobenému slovu (srov. LCO 99). Byly mu cizí lidské názory a politické zápletky. Přesto má jeho poselství politickou odezvu v tom smyslu, že přispíval k vytvoření křesťanštější společnosti a tím pracoval na budování společnosti spravedlivější.

Může se nám často stát, že jsme ve zmatku před dvojí nutností dělat jednu věc a druhou neopomenout (srov. Mt 23, 23) – nebo v rozporu mezi svými názory a světem odcizeným křesťanství. Tento zmatek se dá překonat, umíme-li vytýčit stupnici hodnot a máme-li touhu obnovit nebo udržet jednotu.

Avšak abychom zakončili tuto první úvahu o OTCI COLLOVI, položme důraz na skutečnost, že „bratr Kazatel“ je schopen plně se realizovat, má-li dobrou formaci instituční i trvalou tak, jak ji řád poskytoval v minulosti a jak ji má dnes poskytovat stále více bez diskriminace.

OTEC COLL neměl doktoráty, nebyl profesorem, byl prostě „Kazatelem“, to znamená apoštolem povoláním a profesí, a proto dobře připraveným teologem. Dobrá formace, které se mu dostalo během jeho institučních studií v klášteře v Geroně, ho poučila o tom, co je slovo Boží a věda o Bohu. Jeho dominikánské kázání ukazovalo, jak ovládá teologii. Byl magistrem, můžeme říci ne jakýmkoli magistrem, ale profesorem víry v stylu a s metodou svatého Dominika.

OTEC COLL je zkrátka vzorem „obyčejného Kazatele“, který je-li opravdu takový, nakonec obyčejný být přestane. Nemá dnes řád v Církvi stejný závazek skrze každého z nás: dát jí právě „Kazatele“? NÁŠ NOVÝ BLAHOSLAVENÝ nám dává elán a důvěru.

II. SKLÁDÁM PROFESI A SLIBUJI POSLUŠNOST AŽ DO SMRTI (srov. LCO 199, I)

Druhý bod k úvaze nám dává OTEC COLL, když nám ukazuje jediný směr: kráčet vytrvale k identitě. Ze svých 45 let dominikánského života prožil 40 jako exklaustrovaný: NE Z VLASTNÍ VŮLE, ale z nutnosti.

Ve Španělsku politicko-liberální sankce zrušily se všemi ostatními řády i řád Kazatelský, který měl tehdy asi 6.000 členů; avšak nezdařilo se jim zrušit ho v srdci mladého COLLA, třiatvacetiletého jáhna. Prožíval v plné řeholní věrnosti své závazky k svatému Dominiku. Přes tyto okolnosti dominikánská identita není pro něho snem, ale každodenní skutečností.

Jakmile začal tušit, co Dominik chce, chtěl se s ním ztotožnit. Toto spojení a napodobování mu bylo vždy drahé. Odmítli ho v noviciátě ve Vich (to byl klášter do jisté míry se soukromým životem). Potom 7. srpna 1835 byl po necelých šesti letech vyhnán ze svého kláštera v Geroně v den, kdy v tomto městě byly uplatněny politické zákony o zrušení řádu. Posledním veřejným úkonem komunity byla oslava svátku svatého Dominika 4. srpna.

FRANTIŠEK COLL nepřestal slavit ve svém srdci památku Dominika, svého Otce a Ochránce: to pro něho znamenalo slavit „slovo Boží, které není spoutáno“. Poslání dominikána, především jeho

„apoštolský úkol“! Jako Petr a Jedenáct: „*Více se sluší poslouchat Boha než lidi*“ (Sk 5, 29). Pokračoval tedy ve svém apoštolském úkolu a přitom neodpovídal na politické násilí jiným násilím, ani maskovaným, a nedělal z křesťanské kazatelny tribunu. Důvěřoval v milost Boží a v pověření svatého Dominika.

Tak byl „Kazatelem“ výjimečným: ne pro to, co říkal, ale proto, že jím byl v nesnadné době, jakou byla jeho doba. Vždy zůstal „bratrem Kazatelem“, a to v plném smyslu slova: nikdy nebyl inkardinován k diecézi a všude vystupoval jako apoštol, který si vyvolil chudobu a vydává svědectví svou profesí řeholního života (srov. LCO 1, I).

Tak to dokazuje řada dokumentů, která zahrnuje celou dobu jeho života mimo klášter. I když byl sám, ustavičně se nechal utvářet základními prvky řádu a nalézat v tom „*syntézu jednoty, která nás vede k tomuto uskutečnění našeho apoštolského poslání, totiž k profesi evangelijních rad, k společnému slavení liturgických hodin a denní mše svaté, k horlivému studiu, ke kající observanci*“ (srov. Akta gen. kap. 1977, str. 37; LCO 1, IV).

SLUŽBĚ SLOVA dával skutečně přednost před každým jiným úkolem nejen hmotným podle požadavků evangelia (srov. Mt 10, 9-10), ale i duchovním. Řekl jsem v první části, že byl rozdělovatelem slova a svátosti smíření (srov. LCO 105). Zde je třeba zpřesnit, že se nikdy neomezoval na pouhé vysluhování svátostí. I tehdy, když zastával úřad vikáře-koadjutora ve farnosti Moya (1839-1850), velmi pečoval o to, aby věřící poučil o smyslu svátostí. Po celý svůj život dával přednost zvěstování slova spásy jako svatý Dominik. Dokonce se v jistou chvíli zřiká svých závazků ve farnosti Moya, aby mohl být více k dispozici pro hlásání evangelia po způsobu svatého Pavla (srov. 1 Kor 1, 17).

Řekl jsem to právě zde, abych upozornil na jeho věrnost dominikánské identitě, která mu ukládala prvenství slova (srov. Akta gen. kap. 1977, str. 14, 172). Tím je řečeno, do jaké míry je OTEC COLL pro nás aktuální tehdy, když máme sklon diskutovat a někdy dokonce stavět proti sobě evangelium a svátosti.

Avšak věrnost tohoto vypovězence z kláštera šla ještě dále. Vyhnán z kláštera, který pro nás dominikány zosobňuje „*posvátné kázání*“ (srov. LCO 100, I), zůstal vždy věrný společenství a poslání – tomuto dvojímu, co je v řadě příznačné. Udržoval spojení s provinciálním vikářem aragonským, s apoštolským komisařem řádu v Ocaña a s generálním magistrem v Římě.

Podřizoval jim vše, co dělal. Nikdy si nemyslel, že když je mimo klášter, je zproštěn poslušnosti, kterou „*sami nad sebou v srdci vítězíme*“ (srov. LCO 19, III) a kterou překonáváme i vnější nesnáze. Takový smysl pro poslušnost byl zárukou jeho vytrvalosti.

Myslíme tu na ty bratry, kterým v tuto chvíli občanské zákony zabraňují žít v komunitě nebo kteří nemohou normálně žít v klášteře pro nutné studium nebo apoštolát nebo z poslušnosti.

Myslíme tu na ty všechny, kteří mají nesnáz (a nikdo z toho není vyloučen) při prožívání své dominikánské „identity“, krásné a nesnadné. Myslíme též na ty, kteří jsou v pokušení opustit nás z jakýchkoli důvodů.

Dnešní sekularizovaný a sekularizující svět, boj, který musí náš řád vést, aby se ustavičně opět nalézal a obnovoval, též možnosti dispensí od minulých závazků před Bohem, to vše může náš život usnadnit, hlavně když toho využijeme, abychom se vyhnuli překážkám, brali v pochybnost to, co jsme považovali za příliš nesnadné, a dokonce to odmítali.

OTEC COLL měl sto příležitostí, aby podlehl pokušením tohoto druhu. Mohl právem říci, že ze své strany vynaložil všechnu svou dobrou vůli, aby zůstal dominikánem, avšak že vše mu v tom překáželo. V jisté chvíli by byl jistě našel posilu a ospravedlnění v zásadě, že nikdo není vázán k nemožnému. A toto nemožné tu bylo: žít jako observantní řeholník i mimo klášter, udržovat styky

s rozptýlenými představenými, osvědčit se jako bratr „Kazatel“ a nesplynout s ostatními služebníky evangelia.

Byl – možno říci – mužem nesnází. V tomto smyslu zůstat dále dominikánem bylo pro něho stále zkouškou. Ctnost, která ho nejvíce umrtvovala a zároveň povznášela, kajícnost a snaha, aby vytrval a překonal všechny překážky a dokázal to, čím byl, se naplňovala právě v tomto dominikánském heroismu.

Ani život ani smrt, ani politická pronásledování ani těžká soužení (protivenství, s nimiž se setkal jako zakladatel, a slepota v jeho posledních šesti letech) nikdy ho nemohla odloučit od Kristovy lásky (srov. Řím 8, 35-39), a to po vzoru Dominikově. Pevně věřil a doufal proti vší naději (srov. Řím 4, 18).

III. OBKLOPEN KORUNOU BRATŘÍ (Sir 50, 13)

Přicházíme k třetímu hledisku, nejbližšímu, nejvíce posilujícímu, v kterém se nám OTEC COLL ukazuje a mluví k nám o předmětu velmi důležitém a stále více aktuálním, všemi přijatém tak, že mu věnovaly zvláštní pozornost generální kapituly z let 1974 a 1977: DOMINIKÁNSKÁ RODINA.

K hlásání evangelia OTCE COLLA v Katalonii a k jeho blahodárnému působení pro řád v PROVINCIÍ ARAGONSKÉ docházelo za pontifikátu PIA IX. a za generalátu OTCE JANDELA.

Byla to doba, kdy Církev uznala úctu k značnému počtu našich blahoslavených, kteří byli v 15. století svědky Božího slova a dominikánské reformy.

Avšak jestliže se náš BLAHOSLAVENÝ vyznačoval kázáním, nevyznačoval se tolik, pokud šlo o reformu, zato však více o spolupráci ve prospěch celého řádu svatého Dominika.

Díky jemu DOMINIKŮV STROM zůstal živý a úrodný ve všech svých větvích: bratři, mnišky, sestry a členové III. řádu. Přichází nám tedy na pomoc „*v této příhodné době pro naši rodinu*“, jak to zjišťujeme a jak po tom toužíme, on, který uměl povzbuzovat jako dobrý bratr všechny a každého k uskutečnění vlastního povolání v „*autentické rovnosti a v doplňování mezi různými větvemi řádu*“ (Akta gen. kap. 1977, str. 49, 187).

- a) Především jako bratr ARAGONSKÉ PROVINCIIE dal přednost tomu, že zůstal na půdě své vlasti a ve svém povolání. Mnozí jeho spolubratři se po státním zrušení vystěhovali, aby působili jako misionáři: do Kalifornie jako SADOK ALEMANY, první arcibiskup v San Francisco, nebo na Dálný Východ jako blahoslavený mučedník PETR ALMATO. Otec Villarasa se stal generálním komisařem bratří v Kalifornii, což byly počátky provincie Nejsvětějšího Jména Ježíš. OTEC COLL zůstal na svém místě a zajistil tak dominikánský život v provincii ARAGONSKÉ, tehdy připravené o svých 68 klášterů a asi 1.200 řeholníků. Neuviděl její obnovu, avšak snažil se zasévat do brázd sémě, které začalo klíčit v roce 1889, aby dožrálo v roce 1912.
- b) Tento život „společenství – poslání“, z něhož ho vytrhlo zrušení klášterů, podněcoval v dominikánských kláštrech ve Vich: u mnišek u svaté Kláry a mezi terciářkami beatami svaté Kateřiny, jejichž byl duchovním vůdcem od roku 1859 až do své smrti.
- c) OTEC COLL, který žil mimo dominikánský rámec, byl v roce 1850 jmenován generálním ředitelem III. řádu v Katalonii. Hlavně tato skutečnost ho uvedla ve styky s živou částí

řádových laiků. To ho vrhlo – abych použil tohoto slova, do náruče velké části dominikánské rodiny. Z této půdy měl vykvést nejnádhernější strom.

- d) Jeho zkušenosti lidového misionáře mu daly pochopit, že tu bylo nebezpečí ztratit venkovskou mládež, a to ještě dříve, než průmyslový rozvoj uchvátil Církev dělnický svět. Chtěl přinést lék; k tomu nestačil malý počet jeho exklaustrovaných bratří. Opíral se proto o dominikánské laiky a získával mezi nimi mladé dívky, které jako učitelky na veřejných školách převzaly vyučování náboženství. Tak roku 1856 vzniklo sdružení dominikánských terciárek učitelek, z něhož později vznikla KONGREGACE DOMINIKÁNEK ZVĚSTOVÁNÍ.

ZVĚSTOVAT SLOVO. Ve Španělsku je to pro ženskou mládež tatáž strategie, jakou měl LACORDAIRE ve Francii pro chlapce, když roku 1852 založil vyučující dominikánský III. řád. COLL stejně jako LACORDAIRE poznal základní důležitost vyučování pro tuto dobu. V rodině svatého DOMINIKA takto dva zakladatelé předali charisma a zákony, inspirované řeholí III. řádu.

DOMINIK JE PRAVÝ OTEC. FRANTIŠEK COLL to uznal v úvodu k stanovám, který uveřejnil roku 1863. Potvrdil, že KONGREGACE „LA ANUNCIATA“ chtěl DOMINIK. „*Tyto sestry jsou květy stromu zasazeného mým OTCEM SVATÝM DOMINIKEM... Jsou dílem Božím, daným světu pro zásluhy mého Otce svatého Dominika, jak mi napsal můj milovaný vikář, Otec Antonín Orge.*“

První případ v dominikánských dějinách ve Španělsku, který však bude napodobován: v dané sociální a církevní souvislosti OTEC COLL zavádí způsob povznesení ženy v dominikánském laikátu, který pak povyšuje na způsob řeholního života, plně otevřený světu, v odlišné formě od dřívějších terciárek beat.

- e) PRVNÍ ZAKLADATEL kongregace sester dominikánek ve Španělsku. Nyní má být z tolika jiných zakladatelů a zakladatelek první blahorečen.

Nemluvíme o přednosti, ale o příkladnosti. Skutečně, leží mi na srdci, abych opakoval, že jediným společným ZAKLADATELEM a OTCEM společných inspirací je SVATÝ DOMINIK – otec František Coll byl spojovacím článkem v dominikánské rodině mezi jeho dobou a naší. Možná říci, že toto BLAHOŘEČENÍ přichází právě včas: po dvou posledních generálních kapitulách řádu, které kladly důraz na důležitost a dokonce i naléhavost stále užší spolupráce mezi různými větvemi dominikánské rodiny.

Dej Bůh, aby toto BLAHOŘEČENÍ vedlo všechny syny a dcery svatého Dominika k novému nadšení v linii tohoto programu.

MILOVANÍ BRATŘI A SESTRY

V TOMTO PRIVILEGOVANÉM SYNU SVATÉHO DOMINIKA!

Biskup z Urgel Šimon Guardiola napsal v roce 1849: „*Lidé mají opravdu hlad po Božím slovu, a když se setkají s někým, kdo jim mluví k srdci, učenlivě je přijímají a mění život. Kéž nám Bůh pošle mnoho apoštolských mužů, jako je OTEC COLL, a dá nám mír!*“

OTEC COLL bude prohlášen za blahoslaveného o světovém dni misií v neděli měsíce, věnovaného Panně Marii, jejíž růženec byl jeho učitelem při hlásání evangelia (srov. LCO 129).

Kéž ve spojení s tímto „Kazatelem“ si všichni členové dominikánské rodiny uvědomí svou zodpovědnost ve svém apoštolském poslání! Kéž prožíváme jako on svou dominikánskou identitu, cítíme se jedno, žijící, zakořenění a založení v lásce SVATÉHO DOMINIKA!

A kéž nám všem blahoslavený FRANTISEK COLL žehná v jeho jménu!

Fr. Vincenc De Couesnongle O. P.
magister řádu

Řím 2. dubna 1978

O výročí narození pro nebe
BLAHOSLAVENÉHO FRANTIŠKA COLLA O. P.

OTEC FRANTIŠEK COLL, MUŽ NADĚJE

DEKRET O HEROIČNOSTI CTNOSTÍ

Řím 1970

U služebníka Božího Otce Františka Colla třeba zdůraznit především jeho vytrvalost nebo lépe jeho stálost, s jakou zůstal věrný daru povolání přes těžké vnější nesnáze, vzniklé nucenou exklaustrací, Musíme skutečně počítat s tím, že ARAGONSKÁ dominikánská provincie, k níž patřil, byla zrušena občanskými zákony roku 1835 a plně byla obnovena teprve roku 1912.

Takto po čtyřicet let (1835-1875) musil mimo klášter prožívat dominikánský život, ke kterému se zavázal slavnými sliby. Nikdy nežádal o dispens a žil svůj řeholní život se vši věrností.

Jako jisté známky jeho vytrvalosti uvádíme jeho ustavičnou snahu zachovávat stále v mezích možnosti Stanovy jeho řádu, jeho hlubokou synovskou lásku k zakladateli řádu svatému

Dominiku, jeho lnutí k hábitu, který neopomenul nosit pokaždé, když mu to bylo možné, a hlavně jeho poslušnost k zákonitým představeným, jimž podřizovat všechny své iniciativy.

Tato pohotová poslušnost je opravdu hodná chvály, bereme-li v úvahu zvláštní právní stav, v němž byl řád Kazatelský ve Španělsku v minulém století.

Apoštolským listem PIA VII. „Inter graviores“ bylo řízení řeholníků tehdy „sui iuris“ a bylo svěřeno generálnímu vikáři nebo apoštolskému komisaři. Teprve roku 1872 PIUS IX. Obnovil jednotu řízení pod generálním magistrem řádu, sídlícím v Římě.

V obou případech FRANTIŠEK COLL pečlivě informoval své zákonité představené o své činnosti a radil se s nimi zvláště o všem, co se týkalo řízení sester z kongregace, kterou založil.

To jistě nezůstalo bez povšimnutí u LVA XIII., který v roce 1898 udělil této kongregaci „La Anunciata“ pochvalný dekret.

Další nádhernou známkou jeho ustavičné věrnosti povolání byla služba kazatelská při hlásání Božího slova, kterou nikdy nepřestal vykonávat ani tehdy, když sloužit ve farnosti, ani když procházel téměř celou Katalánií.

Znalý teologické nauky, očištěný svým pokáním, naplněný duchem modlitby zdál se být druhým svatým Vincencem Ferrerským. Jeho přítel svatý Antonín Maria Claret si ho bral jako společníka v kázáních lidu i kněžím a vyžádal pro něho od PIA IX., fakulty „apoštolského misionáře“. Pomáhal mu též při zakládání kongregace sester.

V plné pravdě OTCI FRANTIŠKU COLLOVI, neúnavnému hlasateli Boha, „*Duch dával řeč moudrosti a poznání*“ (1 Kor 12, 8).

V jeho kazatelské službě třeba vyzdvihnout dva body.

Především Služebník Boží používal vždy služby slova, aby konat dílo posvěcování. A tak když mluvíme o jeho způsobu kázání, jistě o něm můžeme anticipovat to, co potvrdil II. vatikánský koncil: „*V křesťanské komunitě je hlavně pro ty, kteří mají málo víry nebo porozumění tomu, co konají, hlásání slova nezbytné při udělování svátostí, protože jde o svátosti víry, které se rodí a žijí slovem*“ (Presbyterorum Ordinis 4).

Dalším zajímavým pastoračním prvkem je skutečnost, že vybízel lidi, aby se přibližovali k svátostem spásy patřícím na tajemství vykoupení, uskutečňovaným podle zvláštní metody, již je růženec... Služebník Boží kázal stále a všude radostnou zvěst o spáse a poučoval věřící.

Za tím cílem uveřejnil krásnou knihu s názvem „La hermosa ROSA“ o nejlepším způsobu, jak se připravit na svatou zpověď a na Eucharistii, totiž: hlubokým rozjímáním o tajemstvích života, smrti a zmrtvýchvstání našeho Pána Ježíše Krista. Nesčetná svědectví ukazují, kolik spasitelných plodů dosáhl s pomocí a z vnuknutí MATKY BOŽÍ.

Příklad tak velké vytrvalosti, pozoruhodný již v době služebníka Božího, kdy všichni exklastrování nevytrvali tak pevně ve svém svatém rozhodnutí, není méně důležitý v naší době. Skutečně, dnes též mnoho řeholníků, kněží a věřících je nespravedlivými zákony donucováno žít mimo jejich vlastní domy a kostely a též mimo svou vlast.

Když OTEC COLL musil čelit množstvím úzkostí a soužení v duši i na těle, nepřestával rozjímat o Pavlových slovech: „*Zevně boj, uvnitř bázeň*“ (2 Kor 7, 5). V těchto nesnadných chvílích pozdvíhoval mysl i srdce k Bohu a opíral se o naději. Skutečně, celý jeho život nesporně ovlivňovala tato slova: „*Ačkoli už nebylo naděje, on přece pojal naději a uvěřil*“ (Řím 4, 18).

CÍRKEVNÍ VÝZNAM BEATIFIKACE

Je psychologickým jevem společnosti každého druhu, že předkládá k vzpomínce a k veřejné úctě osoby, které vtělily ideály na vysoké úrovni v teorii i v praxi: hrdiny vlasti, mistry myšlenky, lidi, kteří se zasloužili technickými a vědeckými objevy.

Těž CÍRKEV, božsko-lidská společnost, se nevyhýbá této logice pedagogiky a apologetiky.

Ve škole Krista, který „jednal a učil“ (Sk 1, 1), hlásá poselství o spáse a dává za vzor ty, kteří ho plně prožívali. To je uvádění v skutek blahoslavenství, bez kterého ortodoxie hlásání spásy zůstává neplodná.

Když CÍRKEV prohlašuje za „blahoslavené“ ctnostné lidi, žijící podle evangelia, ukazuje, že svatost, totiž následování Krista, není mýtus, neuskutečnitelný ideál, avšak zosobněná skutečnost, která se odráží na tolika lidech, „na kterých zazářila Pánova tvář“ (srov. Ž 4, 7).

Kristovo Tajemné Tělo představuje takto své nejdokonalejší údy ostatním údům, jejich bratřím, aby se snažili ve světle a v životnosti „obcování svatých“ svatě napodobovat, spojovat se s nimi, aby měli podíl na jejich údělu a dosáhli pomoci jejich přimluvy (Lumen Gentium, 51).

Lidský život a ještě více život křesťanský, prožívaný „s Kristem v Bohu“ (Kol 3, 3), je život společenství, a CÍRKEV putující kráčí spojena s CÍRKVI nebeskou v sdílení zásluh a příkladů.

CÍRKEV, MATKA A VŮDKYNEĚ jde svou láskou a svým vyučováním vstříc svým dětem jako matka, která v rodině ukazuje a chválí ty své děti, které se už vyznamenaly svou dobrotou. Každého povzbuzuje těmito Ježíšovými slovy: „Jdi a jednej i ty podobně!“ (Lk 10, 37)

Když prohlašuje Božího služebníka za blahoslaveného nebo svatého, dělá to slavnostně a se zárukou svého učitelského úřadu. Je pravda, že beatifikace a kanonisace nejsou naprosto nutné. Svati jsou a zůstávají takoví, protože Bůh je vybral a oslavil (Řím 8, 30). Jejich pozemské oslavení nepřidává nic k jejich věčné blaženosti.

CÍRKEV uznává svaté a ukazuje na ně, protože svati jsou opravdu pro nás a ne my pro svaté. Jsou svým příkladem a zásluhami prostředkem, který napomáhá k dosažení svatosti v Kristově Tajemném Těle, v CÍRKVI, „nástroji pro vykoupení všech lidí“ (Lumen Gentium 9).

„Když uvažujeme o životě těch, kdo věrně následovali Krista, povzbuzujeme se novými důvody, abychom vyhledávali svou budoucí vlast, a tím zároveň poznáváme naprosto jistou cestu, která nás v nestálosti času může dovést způsobem odpovídajícím našemu stavu a životním podmínkám ke svatosti a k dokonalému spojení s Kristem“ (Lumen Gentium 50).

Zdá se to být paradoxem, avšak právě v naší době (v pontifikátu Pavla VI.), v které – neříkám, že už si nevážíme svatých (to by znamenalo jednat proti Bohu a jeho milosti), v které však někteří lidé nechtějí „prohlašování svatých“ –, CÍRKEV jich kanonisovala více než osmdesát.

Nejde tu o triumfalismus nebo o politiku, jak by si někdo mohl namlouvat, avšak spíše se zjevila milost Boží a dobrota našeho Spasitele Ježíše Krista v údech jeho Tajemného Těla, abychom se podle jejich vzoru odřekli bezbožnosti a světských žádostivosti a žili poutivě, spravedlivě a zbožně v tomto nynějším světě (srov. Tit 2, 12).

Fr. Innocenc Venchi O. P.
generální postulant

INFORMACE O OTCI COLLOVI A O JEHO DÍLE

a) ŽIVOTOPISNÉ ÚDAJE

- FRANTIŠEK COLL se narodil 18. května 1812 v Gombreny, malé vesnici v katalánských Pyrenejích v kraji Gerona (Španělsko).
- Při jeho narození Gombreny bylo pod Napoleonovou vládou, připojeno k císařské Francii a k okresu Ter. Byla to léta hladu a odporu k invazi.
- Petr Coll, Františkův otec nebyl bohatý, mohl však řádně vydržovat svou rodinu. Vykonával tkalcovské řemeslo.
- V roce 1816 Petr Coll zemřel. Zanechal svou manželku samotnou s deseti dětmi. Nejmladšímu Františkovi byly tehdy teprve čtyři roky. Bída vnikla do domu Collů.
- 17. srpna 1818 František přijal biřmování v Ripoll z rukou biskupa z Urgel.
- Prostředí, v kterém vyrůstat, bylo prosté a patriarchální. Formoval se poučováním své matky a čtením ve velké knize přírody.
- Prostá a solidní náboženská výchova, které se mu v rodině dostalo, dala v něm dozrát touze stát se knězem.
- V roce 1822 šel František Coll do Vich, aby tam chodil do malého semináře. Aby mohl zaplatit studia, musil prosit o pohostinství v rodinách, kde učil malé děti katechismu a gramatice.
- Seminář ve Vich, založený po koncilu tridentském, měl v těchto letech mezi svými žáky a Františkovými spolužáky Jamese Balmese a svatého Antonína Maria Clareta.
- František chodil do semináře od roku 1823 do roku 1830 na hodiny latinské gramatiky, retoriky a filosofie.
- Velká chudoba snášená s hrdinskou vytrvalostí v snáze odpovědět na Pánovo volání, tvrdý režim dne rozděleného mezi povinnosti studenta a vyučování dětí, duchovní vedení kněze (snad dominikána José Posa), ztráta matky, která zemřela náhle v prosinci 1827: to vše přispělo, aby se z FRANTIŠKA stal duch zocelený a velkodušný, citlivý k utrpení jiných a pozorný zvláště k potřebám nejchudších.

ŘEHOLNÍK DOMINIKÁN

V touze zasvětit zcela život Pánu dozrálo ve FRANTIŠKOVÍ rozhodnutí, že se stane dominikánem. Koncem roku 1630 zaklepal na dveře kláštera svatého Dominika ve Vich. Protože však neměl z čeho platit na své vydržování v době noviciátu, nebyl přijat.

- Obrátil se proto na dominikánský klášter v Geroně, kde ho přijali a začal noviciát za vedení Otce Posa.
- Pro nacionální politiku vlády v té době dominikáni ve Španělsku tvořili nezávislý vikariát, téměř úplně oddělený od ústředního vedení v Římě.

- Klášter v Geroně patřil k dominikánské provincii ARAGONSKÉ.
- V září 1831 FRANTIŠEK složil řeholní profes v tomto klášteře a pokračoval tam v teologických studiích.
- Měl teplý a jasný hlas, proto mu jeho představení svěřili úřad kantora této komunity. Zároveň se připravoval na kázání, ke kterému měl velký sklon.
- Během této doby prošel různými etapami ke kněžství. Roku 1833 byl vysvěcen podjáhmem, roku 1835 jáhnem. Byl již v předvečer svého kněžství, když nad Španělskem propukla politicko-náboženská bouře. Pro tuto událost šel dále život Františka Colla nepředvídaným směrem.

EXKLAUSTROVANÝ ŘEHOLNÍK

16. března 1834 byly uveřejněny vládní dekrety, které nařizovaly zavření všech klášterů ve Španělsku a zabránění jejich majetku.

- 10. srpna 1835 byly tyto dekrety uplatněny proti klášteru v Geroně. Všichni řeholníci byli donuceni opustit svůj klášter téže noci. FRANTIŠEK se stal exklastrovaným řeholníkem.
- Vrátil se nejdříve do své rodné vesnice, avšak toužil více než kdy jindy stát se knězem. Zaklepal proto znovu na dveře semináře ve Vich, kde mohl doplnit svou teologickou formaci.
- 28. května 1836 přijal kněžské svěcení. Dokument o svěcení udává: „Exklastrovaný řeholník se slibem chudoby.“

PASTORAČNÍ ČINNOST

V naději, že se politická situace vyjasní, FRANTIŠEK žádal po několik měsíců o pohostinství u dobrých rodin. V ojedinělých případech též vypomáhal v okolních farnostech. Chtěl však plně zastávat svou kněžskou službu. Dal se proto zcela k dispozici vikáři diecéze Vich.

- Nejprve byl poslán do farnosti Artes. Koncem roku 1839 se stal vikářem koadjutorem v Moya. Když tam přišel, našel toto městečko zpustošené „Karlisty“. Mladý vikář tam našel jen zchudlé obyvatelstvo.
- Zůstal v Moya až do konce roku 1849. Konal tam kněžskou službu s velkou horlivostí a oddaností. Snažil se též pomáhat obyvatelstvu pomocí různých charitativních děl, ke kterým dal podnět.
- Mezitím naděje, že bude moci opět žít ve svém klášteře, byla stále slabší, OTEC COLL tím hluboce trpěl. Zůstal však až úzkostlivě věrný závazkům svého řeholního života.
- Věnoval se tehdy v mezích možností kázání v Moya a v okolních vesnicích. Jeho vrozené řečnické dary, jeho formace v klášteře v Geroně a hlavně evangelijní svědectví vlastního života mu přitáhlo brzy sympatie všech obyvatel, kteří žíznilo po slově Božím a přicházeli stále ve větším počtu na jeho kázání. Tak se OTEC COLL ocitl v nutnosti vybrat si od nynějška mezi závazkem ve farnosti a životem putujícího kazatele.
- V těchto okolnostech viděl, že mu PROZŘETELNOST otevřela nové, nečekané pole působnosti pro jeho řeholní povolání „bratra Kazatele“. Věnoval se mu celou svou duší.

- Jako OTEC COLL i mnoho jiných kněží a exklaustrovaných řeholníků si uvědomilo velké potřeby Božího lidu a věnovalo se kazatelské službě hlavně ve formě „lidových misí“.
- Mezi nimi vynikal apoštolskou horlivostí a jasností iniciativ bývalý Františkův společník v semináři – Antonín Maria Claret.
- Antonín Claret byl přesvědčen, že je nutné bez meškání spojit síly. Proto s OTCM COLLEM a s jinými kněžími v roce 1840 organizoval skupinu kazatelů, která byla nazvána „Apoštolským bratrstvem“.

APOŠTOLSKÝ KAZATEL

Přípisem Svatého Stolce z 6. února 1848 OTEC COLL a ostatní členové této skupiny dosáhli titulu a fakulty „apoštolských misionářů“.

- Od té chvíle se OTEC COLL zcela věnoval kázání. Převzal zkušenost o apoštolském kázání svatého Dominika Guzmána a jeho druhů. Chodil z vesnice do vesnice, z města do města – stále pěšky, chudě oblečen, nežádal žádnou odměnu za své námahy a spokojil se tím, co mu bylo dáno almužnou.
- V roce 1850 ho provinciální vikář aragonský jmenoval ředitelem III. řádu pro celou provincii. Přestěhoval se do Vich a z kostela bývalého kláštera svatého Dominika udělal středisko své apoštolské činnosti.
- Málo bylo vesnic a měst v katalánském kraji, kde neslyšeli jeho slovo.
- V roce 1854 při epidemii cholery v Moya asistoval s velkou obětavostí nemocným a nedbal na to, že se tím vydává v nebezpečí.
- Jeho „lidové misie“ měly formu intenzivní katecheze o základních pravdách víry. Staly se naléhavou výzvou k obrácení.
- V Mariině růženci našel účinný nástroj k dosažení svého cíle. Podle patnácti tajemství rozvíjel po celou dobu kázání velmi prostou katechezi, jejímiž plody bylo probuzení smyslu pro víru a změna mravů.

ZAKLADATEL DOMINIKÁNEK „LA ANUNCIATA“

- V srpnu 1856 OTEC COLL shromáždil ve Vich v malém najatém domě první postulanky nového institutu, o němž už dlouho snil, protože viděl jeho nutnost, když zjistil opuštěnost a nevědomost, v jaké vyrůstaly děti, zvláště chudé děti na venkově.
- INSTITUT vytvořil ženskou větev III. řádu dominikánských učitelek. Jeho členky se zavazovaly k řeholi III. Kajícího řádu svatého Dominika, v kterém žily mimořádné postavy. Uvádíme jen svatou Kateřinu Sienskou.
- Tato „nová větev velkého stromu svatého Dominika“ přijala jméno KONGREGACE „La ANUNCIATA“ ze zbožné úcty k prvnímu růžencovému tajemství. Institut tak rychle vzrostl, že při smrti Otce Colla v roce 1875 měl již 50 domů a více než 300 řeholnic.
- Tyto domy vznikaly hlavně v místech, kde OTEC COLL kázal, jako prostředek na pokračování v díle lidského a křesťanského povznesení, které započal.

- V roce 1872 se konečně španělští dominikáni mohli vrátit pod přímé vedení generálního magistra řádu. OTEC COLL se ihned obrátil na OTCE MAGISTRA JANDELA a podřídil mu své dílo a své iniciativy.
- Horlivá péče, kterou věnoval různým dominikánským komunitám, které přežily zrušení, činí ho hodným, aby byl uznán za jeden z hlavních článků kontinuity dominikánského života ve Španělsku v této nesnadné době.

POSLEDNÍ LÉTA A SVATÁ SMRT

2. prosince 1869 byl Otec Coll při kázání náhle raněn mrtvicí, která ho zcela oslepila. Tak začala pro něho dlouhá KALVARIE utrpení. Pozvolna také ztrácel užívání rozumu. V jasných chvílích se omlouval a říkal: „*Je-li to vůle Boží, abych byl slepý, i kdybych si mohl vrátit zrak tím, že bych se dotkl svých očí, neudělal bych to.*“

- Po posledním strašném záchvatu nemoci zemřel svatě 2. dubna 1875. Bylo mu 63 let. Jeho tělesné pozůstatky odpočívají nyní ve Vich v kostele mateřince kongregace „Dominicas de la Anunciata“.
- Na jeho hrobě došlo k nadpřirozeným znamením. Jeho duch po sto letech od smrti je dnes živější než kdy jindy.

b) HISTORICKÉ ÚDAJE O BEATIFIKAČNÍM PROCESU OTCE COLLA

OTEC COLL zůstal vždy živý v srdci katalánského obyvatelstva jako člověk Boží. Tuto vzpomínku živily dominikánky z kongregace „La Anunciata“, která se svou, přítomností v Katalonii a ve Španělsku snažila prodloužit blahodárnou přítomnost svého zakladatele. Tak si pozvolna razila cestu touha vidět OTCE COLLA povýšeného ke cti oltáře.

Již v prvních letech byla pečlivě sebrána svědectví těch, kteří znali zblízka tohoto Božího služebníka. V roce 1895 Otec L. Alcalde O. P. uveřejnil kroniku kongregace „La Anunciata“ a v roce 1908 svůj první životopis OTCE COLLA. V těchto dvou pracích shromáždil velké množství dokladů a svědectví.

V roce 1912 o stoletém výročí narození o. Colla natéhal biskup z Vich D. José Torras y Bages na řeholnice, aby zahájily práce v této záležitosti, avšak teprve v roce 1928 začalo úřední jednání. To byl začátek cesty OTCE COLLA k poctě oltáře. Zde jsou stručně její hlavní úseky.

- 1930-31: Diecézní proces ve Vich o životě a pověsti o. Colla.
- 1943-45: Apoštolský proces ve Vich o ctnostech a zázracích.
- 1960: Teologové zkoumají ctnosti OTCE COLLA.
- 1964: Apoštolský proces v Oviedo o zázračném uzdravení JUSTY BARRIENTOS – akutní hnisavý zánět pobříšnice a funkční a anatomickou obnovou postiženého tlustého střeva.
- 1968: Teologové a kardinálové znovu přezkoumali doklady o ctnostech Božího služebníka.
- 1970: 4. V. Svatý Otec uznal heroické ctnosti OTCE COLLA.
- 1976: Pověření lékaři přezkoumali doklady o uzdravení Justy B.

- 1977: 7. VIII. Svatý Otec uznal za zázračné uzdravení Justy Barrientos, připisované přímluvě Otce Colla.
- 1978: Svatý Otec ustanovil na SVĚTOVÝ DEN MISÍÍ 22. X.1978 datum beatifikace Otce Colla spolu s Otcem Désiré Laval.

INFORMACE O DOMINIKÁNKÁCH „LA ANUNCIATA“

Po překonání počátečních nesnází nový institut Otce Colla rychle rostl nejprve v Katalánii, potom všude ve Španělsku a ve světě. Po prvním uznání se strany řádu v roce 1857 a 1874 kongregaci přivtělil definitivně k řádu OTEC CORMIER roku 1906. Roku 1907 obdržela definitivní schválení od PIA X.

Občanská válka ve Španělsku kongregaci tvrdě postihla, avšak po jejím skončení znovu vzvetla a dosáhla maxima svého růstu v letech II. vatikánského koncilu.

DNEŠNÍ SITUACE: Nyní má kongregace asi 1.600 řeholnic. Má 3 noviciáty pro formaci svého dorostu, jeden ve Španělsku a 2 v Americe. Má 6 provincií a 1 vikariát kromě domů závislých přímo na generální převorce. Je rozšířena hlavně ve Španělsku a ve Střední a Jižní Americe. Má domy ve Francii, v Itálii a ve Švýcarsku. Působí též v Africe.

Ještě dnes většina řeholnic vychovává mladé dívky.

Dává přednost chudým a vyděděným. Pozornost na potřeby naší doby a nutnost zapojit se různými způsoby při hlásání radostné zvěsti rozšířila apoštolskou a sociální činnost kongregace. Řeholnice působí v těchto oborech:

Výchova a vyučování, domy spirituality, internáty, zdravotní asistence, vlastní misie, práce ve farnostech, velký počet různých sociálních děl atd.

PROGRAM PRO BEATIFIKACI

Sobota 21. X. večer: setkání poutníků při růženci na náměstí svatého Petra.

Neděle 22. X. ráno: beatifikace u svatého Petra.

Neděle 22. X. večer: setkání s magistrem řádu u sv. Sabiny.

Pondělí 23. X. večer: Mše svatá na poděkování u Minervy.